

Felmérési tagozat

Vezető: Somló József. Tagok: Domokos György, Dusnoki Sándor, dr. Gebry János, Jagasics Béla, dr. Kovács Béla, dr. Somogyi József, Szabó Béla, Szabó Sándor, Szilágyi Péter és Zsámboki Sándor.

A KAPG 3. sz. Magyar Albizottsága (recens földkéregmozgások) 1977. március 10-én, a következő napirenddel ülést tartott.

a) A témafelelősök tájékoztatása az albizottság témái keretében, 1976-ban végzett munkáról, és a további feladatokról.

b) Fontosabb rendezvények 1977-ben.

c) Előzetes tájékoztatás az 1977 őszi budapesti KBR munkaüléről.

d) Egyéb kérdések.

Dr. Balázs László

Tanácskozások

NEMZETKÖZI BÁNYAMÉRÉSI KONFERENCIA

1976. június 28-a és július 3-a között, az ausztriai Leobenben rendezték meg a III. nemzetközi bányamérési konferenciát. A rendezvény lebonyolítására a Bányászati Egyetemen került sor, dr. Spickernagel H. professzornak, a bányamérési és bányakártani tanszék vezetőjének és munkatársainak szervezésében. Spickernagel egyúttal a budapesti II. nemzetközi bányamérési konferencián 1972-ben alakított, Nemzetközi Bányamérési Szervezet (ISM = International Society of Mine Surveyors, Internationale Symposium für Markscheidewesen) 4 évre megválasztott elnöke volt.

A konferencia kerettémája „A bányamérés mai és jövőbeni feladatai. A gazdaságosság és a biztonság növelésének elősegítése a bányászatban” volt. A tanácskozáson 22 országból 370 küldött vett részt. Hazánkban az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület bányamérő munkabizottsága szervezésében és 24 vállalat, intézmény képviselőjében 46 fő vett részt. A 115 előadás közül 17 magyar bejelentett előadás volt. A konferencián az előadásokat 5 témakörbe osztották:

1. Bányászati térképezés, bányászati geometria. A bányatérképek jelentősége a gazdaságos és a biztonságos bányászatkodásra, s az ásványvagyonok helyzetének megbízható meghatározására.

2. Új módszerek és berendezések. Új mérési, számítási és kiértékelési eljárások.

3. Föld alatti és külszíni bányászati műveletek következtében keletkező bányakárok, talaj- és közetmozgások.

4. Különleges bányamérői eljárások, különös tekintettel a folyékony és gáznemű ásványvagyon lefejtésével, tenger alatti bányászatkodással, a föld alatti nagytérsek térképezésével stb. kapcsolatos bányamérői feladatokra.

5. A bányamérőképzés és szolgálat helyzete. A bányamérői tevékenységgel kapcsolatos szabályzatok.

Az ünnepi előadás megtartására a Leobeni Bányászati Egyetem jogelődje egykori hallgatóját és tiszteletbeli doktorát, dr. h. c. mult. dr. Tárczy-Hornoch Antal akadémiát kérték fel. Előadásának címe: „A selmecbányai-leobeni-soproni és miskolci bányászati főiskolák jelentősége a bányamérés fejlődésére” volt (az előadást az előadó akadályoztatása miatt, alulírott olvasata fel). Az előadást a leobeni Berg- und Hüttenmännische Monatshefte 1976. évi 6. száma, néhány más, kiemelkedő előadással együtt, teljes terjedelemben közölte. Egyébként az előadások teljes anyagát a konferencia rendezőse 5 kötetben közre is adta.

Nem kívánjuk itt az előadásokat részletesen elemezni, csupán a magyar előadók geodéziai témájú előadásának címeit foglaljuk össze:

Barsi G.—Bérces J.: A lézer gyakorlati alkalmazása, gépi vágathajtás esetén.

Jobb J.: A lézeres mérések terén szerzett tapasztalatok a Mecseki Érchánya Vállalatnál.

Sárközi F.: Önálló hálózatok tervezése és optimalizálása.

Farkas E.—Graczka Gy.—Krauter A.: Aknamélyítés és vágathajtás ellenőrzése elektronikus műszerekkel.

Farkas B.: Magyarországi közetmozgásmérések főbb eredményei.

Ormos K.—Horváth I.—Hegedűs Gy.: Bányamérési feladatok, aknapillér környezetében végzett, meredek dőlésű telepek leművelése esetén.

Feigly B.—Fónay V.: Bányamérési módszerek magas építménnyel kapcsolatos geodéziai munkákban.

Hoványi L.—Koloszvári G.: Metróállomások mozgólépcsőinek ellenőrző mérései.

Kőhalmi G.: Bányamérési tevékenység az aggteleki „Béke”-barlangban.

Sébor J.: Néhány észrevétel a budapesti metró építésével kapcsolatos talajmozgás előzetes és utólagos vizsgálatához.

Halmos F.: A giroteodolitok fejlődési irányai, tekintettel a föld alatti tájékozó mérésekre.

Az előadásokat értékes hozzászólások, viták követték.

A konferenciát műszer-, szakkönyv- és bányaméréstörténeti kiállítás egészítette ki. A történeti kiállítás az osztrák bányamérés több száz évre visszatekintő térképezési munkálatait, a térképező berendezéseket és régi könyveket, folyóiratokat, rendeleteket, előírásokat tartalmazta.

A műszerkiállításon 15 cég vett részt. Igen nagy érdeklődést keltett a Magyar Optikai Művek anyaga. A kiállított műszerek közül megemlíthjük a különböző távmérőket (Wild DI 35, a Kern DM 500, a Zeiss Oberkochen ELDI 2, a Tellurometer cég MA 100 távmérőjét). Számos lézerteodolit (Wild, MOM, BME Geodéziai Intézete stb.) és lézerszintező (MOM) is látható volt a kiállításon. Bemutatták a Wild cég elektronikus tahiméterét, több deformációmérő berendezést és természetesen a hagyományos geodéziai műszereket, ill. ezeknek az ipari geodézia és bányamérés különböző igényeinek megfelelően módosított változatait. A MOM kiállított műszerei közül kiemeljük még a Ni—A 31 nagy pontosságú automatikus szintezőműszerét és a MOM-nak a kanadai Plessey céggel közösen kifejlesztett GYMO—Gi—B1/A jelű, automatizált giroteodolitját (az azimutmeghatározás középpontja egyszeri meghatározással $\pm 3''$).

A konferencia ideje alatt az ISM vezetősége is ülésezett. Dr. h. c. mult. dr. Tárczy-Hornoch Antal akadémiust az ISM első tiszteletbeli tagjává választották. A következő 4 évre megválasztották a vezetőséget. Elnöke Vosen H. (NSZK), helyettese Georgiev H. (Bulgária) lett. Ez azt jelenti, hogy a IV. ISM-konferenciára 1979-ben Aachenben, a V-re pedig 1982-ben Bulgáriában kerül sor.

A konferenciát szakmai kirándulások és kulturális programok tarkították.

Halmos Ferenc

A 60. GEODÉTANAPOK MÜNCHENBEN

Az NSZK-beli geodéták 1976. szeptember 1—4 között tartották műszer- és szakmai kiállítással egybekötött rendezvényüket, amelyen mintegy 7000-en vettek részt. A rendezvény egybeesett Soldner I. G. 200. születésnapjával és a bajor földmérés 175 éves fennállásával.